

Abstrakt

Analýza spotřeb antidiabetik

Autorka: Nelly Dvořáková

Vedoucí diplomové práce: doc. PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Konzultantka: PharmDr. Simona Dvořáčková, Ph.D.

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cíl: Antidiabetika (AD) svými účinky odvracejí závažné dopady na mortalitu, morbiditu a kvalitu života pacientů. Cílem praktické části práce bylo analyzovat trendy ve spotřebách AD za 17leté období v České republice.

Metodika: Spotřeba AD byla analyzována v období od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2021. Data byla získána z databáze Státního ústavu pro kontrolu léčiv, který je získává od distributorů na základě jejich hlášení o dodávkách léčiv do zdravotnických zařízení, včetně lékáren, dále prodejcům vyhrazených léčiv a veterinárním lékařům. Denominátorem byl počet obyvatel v České republice v jednotlivých letech. Hodnoty spotřeb AD v definovaných denních dávkách (DDD) byly přepočteny na DID (DDD/1000 obyvatel/den). Hodnoty DDD kombinovaných přípravků byly rovněž přepočteny na DID, ale nebyly přepočítávány na jednosložková léčiva. K analýze byla použita deskriptivní statistika.

Výsledky: Během sledovaného období se spotřeba AD zvýšila z 52,72 DID na 99,38 DID. Spotřeba metforminu ve sledovaném období zaznamenala velký nárůst, z 11,78 DID na 31,07 DID. Spotřeba derivátů sulfonylurey (DSU) se postupně snižovala z 24,74 DID až na 18,29 DID. Inhibitory dipeptidylpeptidázy-4 (DPP-4i) měly v roce 2008 spotřebu 0,1 DID, do konce sledovaného období se spotřeba výrazně zvýšila na 7,49 DID. Spotřeba analogů glukagon-like peptidu-1 vzrostla od roku 2007 do konce sledovaného období z 0,000021 DID na 2,51 DID. Spotřeba gliflozinů vzrostla od roku 2014 do roku 2021 z 0,13 DID na 2,75 DID. Inzuliny měly na začátku sledovaného období 14,47 DID a jejich spotřeba se zvýšila na 22,92 DID v roce 2021. V celkovém objemu spotřeby AD je na prvním místě metformin, následován inzulinou, DSU a následně DPP-4i.

Závěr: Definované cíle práce byly splněny. Práce přináší cenné informace o trendech ve spotřebách AD v České republice za 17leté období jejich používání.

Klíčová slova: diabetes mellitus, spotřeba léčiv, antidiabetika.